

Список використаних джерел:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 року № 237 : за станом на 09.08.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затвердженого наказом Міністерства Фінансів України від 20.10.99 № 246, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0391-994>.

3. Сурніна К.С. Удосконалення обліку дебіторської і кредиторської заборгованості промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к.е.н.: 08.06.04 «Бухгалтерський одлік, аналіз та аудит» / К.С. Сурніна. – Луганськ, 2002. – 19с.;

4. Білик М.Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств/ М.Д. Білик// Фінанси України. – Міністерство фінансів України, 12/2003. – №12. – С. 24-36.

УДК [336.22:004] (100)

Оксана Рудь

Oksana Rud

Черкаський державний технологічний університет

СВІТОВИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОПОДАТКУВАННІ

На сучасному етапі посилення ролі євроінтеграційних та глобалізаційних процесів, що спричиняють збільшення конкуренції національних економік, неможливо обійтися не лише без продуманої фінансової політики, але й інновацій, зокрема в ІТ сфері. Значення останніх посилюється в умовах невідповідності податкових надходжень фінансовим потребам національних економік, коли накопичена в посткризовий період сукупна заборгованість набуває загрозливих масштабів. В той самий час сучасні інформаційні комп'ютерні технології (ІКТ), що використовуються в системі оподаткування багатьох країн світу, усе частіше демонструють позитивний вплив на взаємодію суб'єктів податкових відносин та, як наслідок, здатність впливати на результативність адміністрування податків.

З огляду на це, однією з передумов подальшого вдосконалення системи адміністрування податків в Україні є вивчення позитивного досвіду використання сучасних ІКТ у сфері оподаткування.

Сучасні цифрові технології, до яких належать блокчейн, штучний інтелект та хмарні технології, використовують у процесі своєї діяльності не лише платники податків та податкові адміністрації, але й податкові посередники, що дозволяє всім суб'єктам оподаткування взаємодіяти новими способами. На рівні взаємодії податкових органів із платниками податків

перевагами застосування ІКТ є електронне подання податкових декларацій та сплата податків у вигляді електронних платежів. Використання цих технологій у процесі оподаткування дозволяє зменшити витрати на дотримання податкового законодавства як для платників податків, так і фіскальних органів. Для платників податків електронна підготовка та подання податкової звітності заощаджує час, зменшує ймовірність помилки визначення податкового зобов'язання в податкових деклараціях та полегшує підготовку, оформлення та сплату податків. Для податкових органів електронне подання декларацій платниками полегшує та зменшує обсяг роботи та експлуатаційні витрати, зокрема, витрати на обробку та зберігання податкових декларацій. Більший обсяг пам'яті та обчислювальна потужність сучасних комп'ютерів дають можливість податковим органам краще виявляти ухилення від сплати податків завдяки відстеженню та реєстрації великої кількості транзакцій.

Про активне впровадження е-технологій в оподаткування свідчать і статистичні дані: до 2016 року 92 країни, що входять до міжнародного рейтингу Doing Business, повністю здійснили електронне подання та сплату податків, з них 66 країн впровадили або вдосконалили систему електронного подання звітності та сплати податків за останні 12 років. Такі системи використовують 95% країн ОЕСР із високим рівнем доходу. Найбільша кількість – 600 видів е-послуг на сьогодні доступні громадянам Естонії (зокрема подання податкових декларацій та сплата податків) [1]. За даними Doing Business: завдяки вдосконаленню е-технологій в оподаткуванні на підготовку, подання та сплату податку на дивіденди, податку на додану вартість, податку на оплату праці та обов'язкові внески в Естонії витрачають 81 годину на рік, що дозволило спростити дотримання податкового законодавства та суттєво зменшити витрати на адміністрування податків у цій країні [2]. Успішне впровадження ІКТ у сфері оподаткування відбувається також у Кенії, Уругваї, Республіці Корея, Китаї та ін. У багатьох країнах за допомогою сучасних ІКТ податкові органи відслідковують бізнес-транзакції в електронному вигляді, зокрема, використання електронних рахунків-фактур, які дозволяють відстежувати продажі, що сприяє ефективному управлінню непрямими податками. Наприклад, у Республіці Корея використання електронних рахунків-фактур ПДВ стало обов'язковим для всіх платників податків із 2012 року [1].

Отже, сучасні інформаційні технології, мінімізуючи безпосередній контакт податкових органів з платниками податків, здатні суттєво зменшити ймовірність корупційного складника їх взаємодії та сприяють формуванню передбачуваного податкового середовища, оскільки вся інформація, яку, з одного боку, потребують платники податків, а з іншого, використовують фіскальні органи у своїй роботі може бути доступна в інтернеті. Цифрові технології в оподаткуванні відкривають широкі можливості для суб'єктів оподаткування, що досягається зменшенням витрат на адміністрування податків та якісним обслуговуванням платників податків. На сьогодні у вітчизняній практиці запроваджено електронний кабінет платника податків,

проте використовується лише електронне подання звітності. Впровадження світового досвіду використання сучасних ІКТ в оподаткуванні у вітчизняну практику вимагає ретельного проектування та розуміння проблем, пов'язаних із необхідністю забезпечення захисту персональних даних платників податків та необхідністю врахування ймовірності збільшення непотрібних навантажень для платників податків та податкових органів.

Список використаних джерел:

1. Digital technology in taxation. [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/~media/WBG/DoingBusiness/Documents/Special-Reports/2018-Paying-Taxes.pdf>
2. Doing Business Project [Електронний ресурс]: World Bank. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/rankings>

УДК 658

Леся Сарана

Lesya Sarana

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Механізми забезпечення перспективного розвитку підприємства з метою досягнення сукупної кінцевої мети є змістом стратегічного планування, що пов'язане з вивчення і прогнозуванням фінансового стану підприємства та підвищення його конкурентоспроможності.

Конкуренція є основною складовою ринкової економіки й однією з ознак результативної діяльності підприємства. В умовах сьогодення, саме конкуренція виступає рушійною силою, що сприяє стабільному розвитку підприємств.

Наразі, важливою умовою реалізації конкуренції, як процесу забезпечення конкурентних переваг є механізм управління конкурентоспроможністю підприємства.

Поняття «конкурентоспроможність підприємства» містить значний комплекс соціально-економічних характеристик, що визначають стан суб'єкта господарювання на ринку.

Конкурентоспроможність підприємства як його реальна й потенційна здатність задовольняти конкретні потреби на ринку, зумовлена більше ефективним у порівнянні з конкурентами використанням обмежених економічних ресурсів, може бути визначена оцінкою конкурентних позицій та конкурентного потенціалу.

Незважаючи на досить ґрунтовний рівень досліджень у даній галузі, єдиний підхід до реалізації завдання оцінки конкурентоспроможності